

ЕКОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПРОВІДНИЙ СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР

Формування екологічної компетентності майбутніх медичних сестер має бути обов'язковим освітнім результатом у процесі професійної підготовки, адже функціональне забезпечення медичних процесів безпечно пов'язано з навколишнім середовищем. Дедалі очевиднішою стає необхідність зміни пріоритетів професійної підготовки таких фахівців у напрямі формування та розвинення їхнього екологічного мислення, вмінь застосовувати екологічні технології [1]. Ці аспекти доводять необхідність проєктування педагогічних моделей професійної підготовки, які б забезпечували технологічне досягнення гарантованого рівня екологічної компетентності майбутніх медичних сестер у аспекті їхнього професійного становлення.

Як відомо, екологічна компетентність – комплекс знань, умінь, навичок та цінностей, що дозволяють медичній сестрі розуміти вплив довкілля на здоров'я людини, дотримуватися екологічних норм у професійній діяльності та сприяти збереженню природи [2]. Це ключовий елемент її професійного становлення, що забезпечує надання нею якісної медичної допомоги та відповідальне ставлення до навколишнього світу.

Структура екологічної компетентності включає: знання (усвідомлення основ екологічного природокористування, розуміння впливу навколишнього середовища на здоров'я пацієнтів та суспільства в цілому); уміння та навички (здатність застосовувати екологічно безпечні методи роботи, дотримуватися правил охорони природи, ощадливо використовувати ресурси); цінності та ставлення (зокрема, формування свідомого ставлення до природи, розуміння важливості сталого розвитку, розвиток екологічної етики у професійній діяльності) [3].

Медична сестра, маючи екологічну компетентність, може запобігати впливу шкідливих чинників довкілля на пацієнтів та надавати рекомендації щодо збереження здоров'я; дотримується екологічних норм у лікувальних закладах допомагає створювати безпечні та здорові умови для пацієнтів і персоналу та може стати прикладом для інших, поширюючи екологічно свідому поведінку та сприяючи формуванню екологічних цінностей у пацієнтів та суспільства; несе відповідальність за сталий розвиток, включаючи екологічну компетентність у свою професійну діяльність, роблячи внесок у збереження природних ресурсів та забезпечення сталого майбутнього [4].

Отже, екологічна компетентність у професійному становленні майбутніх медичних сестер дозволить їм усвідомлювати, як екологічні фактори впливають на здоров'я пацієнтів, сприятиме ефективному застосуванню принципів сталого розвитку в медичній практиці, допоможе формувати у пацієнтів навички здорового способу життя та усвідомлення зв'язку з природою, а також зниженню негативного впливу медичних установ на довкілля шляхом відповідального використання ресурсів та утилізації відходів.

Література

1. Герлянд Т. М. (2024). Екологізація професійної підготовки майбутніх фахівців у контексті повоєнного відновлення України. *Edukacja zawodowa i ustawiczna*, 9, Р. 427–438.
2. Нестерова Л. В., Лузан П. Г. Манько В. М., Герлянд Т. М. та ін. (2012). *Педагог професійної школи: методичний посібник*. Київ: Педагогічна думка.
3. Сірак І. (2019). Проблема підготовки майбутніх медичних сестер у педагогічній теорії та практиці. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 50, 195–199.
4. Степанюк А., Данюк М. (2017). *Формування професійно значущих якостей медичних сестер у процесі фахової підготовки: монографія*. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

ЯМКОВИЙ ОЛЕКСАНДР

Інститут професійної освіти НАПН України (м. Київ)

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Сучасна професійна освіта потребує впровадження інноваційних підходів і технологій, спрямованих на підвищення ефективності навчального процесу, поглиблене засвоєння знань та формування професійних компетентностей майбутніх фахівців.

Педагогічну інновацію розглядають як особливу форму педагогічної діяльності і мислення, які спрямовані на організацію нововведень в освітньому просторі, або як процес створення, упровадження